

Identificació de l'expedient

Resolució del procediment sancionador núm. PS 16/2023, referent a la Subdirecció General d'Avaluacions Mèdiques del Departament de Salut (Institut Català d'Avaluacions Mèdiques)

Antecedents

1. En data 01/10/2021, va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit de denúncia contra la Subdirecció General d'Avaluacions Mèdiques del Departament de Salut (Institut Català d'Avaluacions Mèdiques "ICAM"), amb motiu d'un presumpte incompliment de la normativa sobre protecció de dades personals.

La persona denunciant es queixava pel fet que, en el marc d'un procediment d'incapacitat permanent (IP) iniciat arran de la seva petició, una metgessa avaluadora de l'ICAM va emetre un dictamen mèdic, en data 14/05/2021, que incloïa dades referides a la seva salut que no tenien res a veure amb la patologia que va motivar la seva sol·licitud d'IP. Així, la persona denunciant fonamentava la seva sol·licitud d'IP en determinades "lesions cròniques d'esquena, amb 2 intervencions quirúrgiques; així com de tots dos peus, també amb antecedents quirúrgics i patologia corneal". El dictamen emès des de l'ICAM contenia informació mèdica sobre una patologia ginecològica que, a criteri de la denunciant, "no té cap interès en l'expedient d'IP."

La persona denunciant aportava còpia del dictamen mèdic controvertit.

2. L'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia (núm. IP 385/2021), d'acord amb el que preveu l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i l'article 55.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPAC), per determinar si els fets eren susceptibles de motivar la incoació d'un procediment sancionador.
3. En aquesta fase d'informació, en data 10/12/2021 es va requerir l'entitat denunciada perquè informés sobre els motius pels quals el dictamen mèdic va recollir dades sanitàries de la persona denunciant, que no estarien vinculades amb el procés d'incapacitat permanent de referència.
4. En data 23/12/2021, l'entitat denunciada va respondre el requeriment esmentat a través d'un escrit en què exposava el següent:
 - Que, en relació amb les tasques del metge inspector, aquest "únicament ha de tenir en compte les dades de salut que directa o indirectament es troben vinculades al procés objecte de l'avaluació, podent accedir a informació que per un acte mèdic d'avaluació pot ser rellevant, malgrat no sigui el motiu directe de la incapacitat temporal i/o permanent o la malaltia actual, però que d'alguna manera pot influir en el seu curs evolutiu, comorbiditat o ser condicionant clau en la seva evolució, pronòstic o limitació funcional."
 - Que "un acte mèdic d'avaluació comporta una avaluació global de l'estat de la persona en relació a les malalties o lesions susceptibles de causar una limitació funcional. En

qualsevol cas, és funció del metge inspector avaluar-ne o no la seva inclusió en el dictamen per considerar-ho necessari i interrelacionat en l'avaluació del procediment objecte de l'expedient.”

- Que “els metges avaluadors de forma discrecional poden incloure més o menys informació mèdica o fer més o menys extensiva la seva exploració, però valoren totes les proves i informes i si ho consideren rellevant, incorporen aquesta informació als dictàmens, havent-se de limitar a la informació del procés objecte de l'avaluació, relacionada o rellevant medicament.”
- Que “els metges avaluadors tenen en compte un conjunt d'elements clínics i de factors per determinar la capacitat o incapacitat permanent, això és, tots els documents, els que puguin aportar durant el procés, o els resultats de proves complementàries que el metge avaluador considera necessari i, evidentment, l'acte de la pròpia visita mèdica o reconeixement per efectuar la valoració i l'adequada presa de decisions i/o proposta correctament a l'organisme competent. Per tant, només haurien de constar aquelles dades que siguin necessàries per motivar el pronunciament final.”
- Que “amb la finalitat de la millora del redactat i contingut dels informes mèdics s'estan realitzant cursos i tallers a l'ICAM adreçats a tots els seus professionals relacionats amb la protecció de dades de caràcter personal, especialment pel que fa el tractament de dades de salut.”
- Que “pel que fa el dictamen mèdic emès per la Dra. (...) (preceptiu i no vinculant) de sol·licitud d'incapacitat permanent (IP) de data 14 de maig de 2021 que finalitza amb presumpció d'incapacitat permanent amb qualsevol dels seus graus, considerem que hi inclou contingut i informació mèdica no objecte directe d'avaluació i que considerem no necessària la seva inclusió per dictaminar la proposta corresponent, tot i que pogués tenir-se en consideració per avaluar la totalitat del procés clínic i assistencial o si aquesta tenia influència en les limitacions funcionals.”

L'entitat denunciada adjuntava a l'escrit documentació diversa.

5. En data 21/03/2023, la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades va acordar iniciar un procediment sancionador contra la Subdirecció General d'Avaluacions Mèdiques del Departament de Salut (ICAM), per una presumpta infracció prevista a l'article 83.5.a, en relació a l'article 5.1.c; tots ells del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades (RGPD). Aquest acord d'iniciació es va notificar a l'entitat imputada en data 23/03/2023.
6. A l'acord d'iniciació es concedia a l'entitat imputada un termini de 10 dies hàbils per formular al·legacions i proposar la pràctica de proves que considerés convenientes per defensar els seus interessos.
7. En data 03/04/2023, l'ICAM va formular al·legacions a l'acord d'iniciació.
8. En data 05/05/2023, la persona instructora d'aquest procediment va formular una proposta de resolució, per la qual proposava que la directora de l'Autoritat Catalana de

Protecció de Dades amonestés la Subdirecció General d'Avaluacions Mèdiques del Departament de Salut com a responsable d'una infracció prevista a l'article 83.5.a en relació amb l'article 5; tots ells de l'RGPD.

Aquesta proposta de resolució es va notificar en data 08/05/2023 i es concedia un termini de 10 dies per formular al·legacions.

9. El termini s'ha superat amb escreix i no s'han presentat al·legacions.

Fets provats

El dictamen mèdic emès per una metgessa avaluadora de l'ICAM en data 14/05/2021, en el marc d'un procediment d'incapacitat permanent iniciat arran una petició de la persona denunciant, incloïa dades referides a la seva salut que no eren rellevants per resoldre el procediment d'IP, a la vista de les dolències que en van motivar la iniciació; per tant, aquesta informació és excessiva i innecessària. Respecte d'això, cal assenyalar que el procés d'incapacitat permanent es fonamentava en lesions a l'esquena, peus i còrnia, i el dictamen esmentat contenia informació sobre una patologia ginecològica.

Fonaments de dret

1. Són d'aplicació a aquest procediment el que preveuen l'LPAC i l'article 15 del Decret 278/1993, segons el que preveu la DT 2a de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades. De conformitat amb els articles 5 i 8 de la Llei 32/2010, la resolució del procediment sancionador correspon a la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.
2. L'entitat imputada no ha formulat al·legacions a la proposta de resolució, però sí que ho va fer a l'acord d'iniciació. Respecte d'això, es considera oportú reiterar a continuació el més rellevant de la resposta motivada de la persona instructora a aquestes al·legacions.

En el seu escrit d'al·legacions, l'ICAM reproduïa bona part de les manifestacions fetes en el si de la fase d'informació prèvia que va precedir aquest procediment. En essència, afirmava que els metges avaluadors valoren, en cada cas, la informació que s'incorpora als dictàmens, "havent-se de limitar a la informació del procés objecte de l'avaluació, relacionada o rellevant medicament."

Seguidament, l'ICAM exposava que, a l'hora d'elaborar els informes d'avaluació, els professionals han de tenir present el principi de minimització de dades personals, previst a l'article 5.1.c de l'RGPD, i també que aquests dictàmens "únicament han de contenir les dades personals que siguin necessàries per assolir la finalitat pretesa, en aquest cas, determinar la procedència d'una incapacitat permanent." En relació amb l'anterior, argumentava que cal ometre les dades que no són necessàries per a la finalitat de dictaminar sobre una eventual incapacitat. I, pel que fa a l'informe esmentat, admetia que s'hi havia incorporat informació que no era necessària "per dictaminar la proposta corresponent."

En darrer terme, l'ICAM també assenyalava que, durant el mes de juny de 2022, s'haurien dut a terme sessions formatives relacionades amb la redacció de dictàmens mèdics i amb la protecció de dades, entre els seus treballadors i treballadores.

Establert l'anterior, aquesta Autoritat valora molt positivament les accions formatives impartides per l'entitat imputada, per conscienciar el seu personal sobre la importància de complir amb la normativa de protecció de dades. Tanmateix, aquestes circumstàncies no poden desvirtuar la qualificació dels fets imputats ja que, tal com ha reconegut l'ICAM, es va incloure en l'informe de referència informació mèdica que no era necessària d'acord amb la seva finalitat.

En aquest punt, convé afegir que, si bé la comissió de la infracció imputada seria materialment atribuïble a la metgessa avaluadora que va redactar l'informe amb informació mèdica del tot innecessària, el sistema de responsabilitat previst a l'RGPD i, particularment, a l'article 70 de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD), fa recaure la responsabilitat per les infraccions de la normativa de protecció de dades sobre els responsables dels tractaments, i no sobre el seu personal. En concret, l'article 70 de l'LOPDGDD estableix el següent:

“Subjectes responsables.

1. Estan subjectes al règim sancionador que estableixen el Reglament (UE) 2016/679 i aquesta Llei orgànica:
 - a) Els responsables dels tractaments.”

D'acord amb el règim de responsabilitat previst a la normativa de protecció de dades, el responsable dels fets que es consideren provats és la Subdirecció General d'Avaluacions Mèdiques del Departament de Salut (ICAM), atesa la seva condició de responsable del tractament en relació amb el qual s'ha comès la infracció imputada.

3. En relació amb els fets descrits l'apartat de fets provats, relatius a la inclusió de dades de salut excessives en un dictamen mèdic, cal acudir a l'article 5.1.c de l'RGPD, que preveu que les dades personals seran “c) adecuados, pertinentes y limitados a lo necesario en relación con los fines para los que son tratados («minimización de datos»).

Durant la tramitació d'aquest procediment s'ha acreditat el fet descrit a l'apartat de fets provats, que és constitutiu de la infracció prevista a l'article 83.5.a de l'RGPD, que tipifica la vulneració dels “principios básicos para el tratamiento”, entre els quals s'encabeix el principi de minimització.

La conducta que aquí s'aborda s'ha recollit com a infracció molt greu a l'article 72.1.a de l'LOPDGDD, de la manera següent:

“a) El tractament de dades personals que vulneri els principis i les garanties que estableix l'article 5 del Reglament (UE) 2016/679.”

4. L'article 77.2 de l'LOPDGDD disposa que, en el cas d'infraccions comeses pels responsables o encarregats enumerats a l'article 77.1 de l'LOPDGDD, l'autoritat de protecció de dades competent:

“(…) ha de dictar una resolució que les sancioni amb una amonestació. La resolució ha d’establir així mateix les mesures que escaigui adoptar perquè cessi la conducta o es corregeixin els efectes de la infracció que s’hagi comès.

La resolució s’ha de notificar al responsable o encarregat del tractament, a l’òrgan del qual depengui jeràrquicament, si s’escau, i als afectats que tinguin la condició d’interessat, si s’escau.”

En termes similars a l’LOPDGDD, l’article 21.2 de la Llei 32/2010 determina el següent:

“2. En el cas d’infraccions comeses amb relació a fitxers de titularitat pública, el director o directora de l’Autoritat Catalana de Protecció de Dades ha de dictar una resolució que declari la infracció i estableixi les mesures a adoptar per a corregir-ne els efectes. A més, pot proposar, si escau, la iniciació d’actuacions disciplinàries d’acord amb el que estableix la legislació vigent sobre el règim disciplinari del personal al servei de les administracions públiques. Aquesta resolució s’ha de notificar a la persona responsable del fitxer o del tractament, a l’encarregada del tractament, si escau, a l’òrgan del qual depenguin i a les persones afectades, si n’hi ha.”

En aquest cas resulta innecessari requerir a la Subdirecció General d’Avaluacions Mèdiques del Departament de Salut que adopti mesures correctores per corregir els efectes de la infracció, ni dur a terme cap altra actuació, ateses les circumstàncies del cas en concret i que es tracta d’un fet puntual, ja consumat.

Resolució

Per tot això, resolc:

1. Amonestar la Subdirecció General d’Avaluacions Mèdiques del Departament de Salut (ICAM) com a responsable d’una infracció prevista a l’article 83.5.a en relació amb l’article 5, ambdós de l’RGPD.

No cal requerir mesures correctores per corregir els efectes de la infracció, de conformitat amb el que s’ha exposat al fonament de dret 4t.

2. Notificar aquesta resolució a la Subdirecció General d’Avaluacions Mèdiques del Departament de Salut (ICAM).
3. Comunicar la resolució al Síndic de Greuges, de conformitat amb el que preveu l’article 77.5 de l’LOPDGDD.
4. Ordenar que es publiqui aquesta resolució al web de l’Autoritat (apdcat.gencat.cat), de conformitat amb l’article 17 de la Llei 32/2010, de l’1 d’octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d’acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010 i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s’aprova l’Estatut de l’Agència Catalana de Protecció de Dades, amb caràcter potestatiu l’entitat imputada pot

interposar un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveuen l'article 123 i següents de la Llei 39/2015. També es pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius de Barcelona, en el termini de dos mesos a comptar a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Si l'entitat imputada manifesta a l'Autoritat la seva intenció d'interposar un recurs contenciós administratiu contra la resolució ferma en via administrativa, la resolució se suspendrà cautelarment en els termes previstos a l'article 90.3 de l'LPAC.

Igualment, l'entitat imputada pot interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per defensar els seus interessos.

La directora